

Hestene for en vis Sum, og den Sum, som dertil er ansat, vil vistnok være tilstrækkelig, naar de, som ere istand til at holde Hestene, concurrere derom. Man maa lægge Mærke til, hvorledes det er gaaet til i Fortiden; i Fortiden have disse Hesteholdere, saa godt som ingen Byrde havt deraf; de have i Fredstid bestandig havt disse Heste til deres eget Arbejde Nar ud og Nar ind, og den Stillingstid deres Heste i Fredstid var i Hæren, har været for slet intet at regne, saa at man aldeles ikke bør opstille dette, der træder istedetfor, som en synderlig Skattebyrde. Naar Hesteholdelsen stilles ud til Licitation i Districter, hvor der er Folk nok til at holde gode Heste, vil den tilstaaede Betaling fra Statskassen alene være tilstrækkelig nok. Det er den Vej, man har at gaae, og saa skal Hesteholdets Fordeling i Landet skee, hvor Armeens Tarn fordrer det. Derfor skal man ikke lade det ufrie Hartkorn, som hidtil have været frie for denne Byrde, bære den som en ny Byrde; thi derved ville vi paatage os en Hartkorns-Byrde, som vi aldeles ikke ere forpligtede til at bære specielt paa Hartkornet. — Da det privilegerede Hartkorn ifjor mistede sin Skattefrihed, vide vi nok hvorledes det gik til, at det uprivilegerede Hartkorn ikke i denne Anledning har faaet, eller nogensinde faaer den allermindste Lettelse, undtagen netop i de Sogne, hvor det forhen privilegerede Hartkorn kommer til at deeltage i Comunebyrderne; derimod er der mange Sogne, hvor der aldeles intet privilegeret Hartkorn har været, men som vilde faae denne nye Byrde af Hesteholdet, uden at faae nogensomhelst Lettelse derfor. Naar man altsaa vilde gaae denne Vej vilde man frembringe en Byrde, hvor der tilforn ingen var, og hvor der nu ingen Byrde behøvedes i denne Anledning. I Fredstid behøver man ikke saamange Heste, og de Heste, som der behøves, kan man sagtens faae; thi naar Cavalleriskolerne og Artilleriskolerne have deres tilberlige øvede Heste vil man ikke ved en Krigs Udbrud være i Forlegenhed; thi Danmark vil altid kunne stille saamange Heste, som der behøves i Krigstilsælde; men der behøves ikke mange Forberedelser dertil — det viste sig i Aaret 1848 — inden 3 Uger efter Krigens Begyndelse var der Overflodighed af Heste til Krigsbrug,

ikke alene af stillede men ogsaa af tilbudte, og man kunde have faaet fire Gange saamange af reen Dpoffrelse. Paa den Maade bør Staten i Fredstid være fri for Beføstningen af et overflodigt Hestehold, som kun er en aarlig tærende Byrde til ingen Verdens Nytte. Man gjør den Anskuelse her gjældende, at Communerne hellere skulde holde Hestene end Statskassen, en Anskuelse, som jeg maa erklære mig imod; thi den store Mellemregning til overflodig Beføstning derved, vil komme, og den vil blive nok saa vidtløstlig og stor, som ved Krigsbeskyttelsens directe Besørgelse af det Hestehold, der netop behøves; thi for Statskassens Regning kan der gaaes frem paa den meest sparsommelige Maade ved i den Anledning at holde offentlige Licitationer; det er den rette Maade at holde Heste paa, hvorved det kan iagttages, at de holdes i forsvarlig Stand ved det Tilsyn, som føres fra Militairstatens Side, saaledes at ingen Forsømmelse i denne Henseende kan finde Sted. Derimod tales der intet om i Loven, at Communerens Hestehold skal foranstalles ved Licitation og Concurrence.

J. N. Hansen: Den ærede Rigsdagsmand fra Horsens (Hjerrild) gjorde nylig gjældende, at dersom det var en Byrde, som i dette Afsnit af Loven blev paalagt Hartkornet, vilde han give mine Anskuelser om dette Afsnit Medhold. Nu er det dog ganske besynderligt, at det idag ikke er blevet nogen Byrde at holde disse Heste, medens det igaar, da vi talte om §§ 1 og 2, var en stor Byrde at holde dem; da hørte jeg ikke den ærede Rigsdagsmand for Horsens sige, at det ikke var en Byrde, det vilde have været onfseligt, om han da strax havde udtalt denne Mening; hvad jeg derimod hørte igaar, da der var Spørgsmaal om det første Endringsforslag, som var stillet af den ærede Rigsdagsmand for Aalborg Amts 2det District (Ingstrup), var, at den høitærede Indenrigsminister paa det Bestemteste udtalte, at det var en Byrde, og derfor kunde han ikke tilraade Thinget, selv mod en Forhøielse af Betalingen, at lade denne Byrde fremdeles hvile paa de hidtilværende Udbredere. Idag siger vel den ærede Indenrigsminister ikke som den ærede Rigsdagsmand fra Horsens, at det ikke er en Byrde, men at